

Faglig forum for helhetlig og økosystembasert forvaltning av norske havområder			
Hovedprosess:	Faglig grunnlag for revidering og oppdatering av forvaltningsplanene i 2020	Prosesseier:	Miljødirektoratet
Dokumentnavn:	Innspill til delrapporter i det faglige grunnlaget	Utarbeidet av:	Ida Kristin Danielsen og Cecilie von Quillfeldt
Dok.nr: Sist endret:	24. april 2019	Godkjent i Faglig forum:	10. april 2019

Innspill til delrapporter i det faglige grunnlaget- Særlig verdifulle og sårbare områder

Delrapporten Særlig verdifulle og sårbare områder (2019) ble publisert på Havforum.no 15. mars 2019 med kommentarfrist 2. april 2019.

Tabellen oppsummerer innspill til delrapporten sammen med Faglig forum sine vurderinger. Innspillene i sin helhet er lenket opp.

En del av innspillene som har kommet er relevant for meldingsprosessen og ikke for endring av faggrunnlaget, de henvises til den prosessen.

Avsender	Kapittel /punkt	Kommentar/forslag	Faglig forums vurdering	Lenke til innspillet
WWF	4.1.6/s. 93	Det mangler et ord i setningen «De fleste av disse faktorene virker over et større geografisk område enn iskantsonen slik den er definert i»	Legger til «dag».	https://tema.miljodirektoratet.no/Documents/Havforum/Kopi%20av%20fagligforumhav_i_innspillsskjema%20-%20SVO%20-%20wwf.xlsx.pdf
	4.1.6	<p>Det er ikke nevnt ny forskning som viser at selv små oljeutslipp kan få enorme økologiske konsekvenser for økosystemene i Arktis på grunn av hvordan de påvirker hoppekreps, som er en viktig dyreplanktongruppe i næringskjeden ved iskanten.</p> <p>De mest tallrike hoppekrepsartene i Arktis har vist redusert reproduksjonsevne og matinntak når de utsettes for pyrene, som er en vanlig miljøgift i blant annet råolje og tungolje. Dette øker</p>	<p>Legger til i tabellen for plankton i 4.1.6 og viser til denne for SVOene i nordlig del av hhv. Barentshavet og Norskehavet:</p> <p>De mest tallrike hoppekrepsartene i Arktis har vist redusert reproduksjonsevne og matinntak når de utsettes for pyrene, som er en vanlig miljøgift i blant annet råolje og tungolje. Dette øker sårbarheten i næringskjeden i iskantsonen overfor et oljeutslipp,</p>	

		<p>sårbarheten i næringskjeden i iskantsonen overfor et oljeutslipp, ettersom de arktiske hoppekrepsartene er blant de viktigste artene i overførselen av energi i form av fett fra alger og planteplankton til høyere nivåer i næringskjeden.</p> <p>Det bør også vurderes om dette er relevant innspill for kap. 4.1.2 SVO Tromsøflaket, inkludert Lophavet, 4.1.5 SVO Polarfrontområdet, 4.1.7 Havområdene rundt Svalbard inkludert Bjørnøya, 4.1.8 Overlappende SVOer i Svalbardområdet, 4.2.8 SVO Områder ved Jan Mayen - Vesterisen, 4.2.9, SVO Havis i Framstredet, samt 4.2.11 Den arktiske front.</p> <p>Kilder</p> <p>* Sjøgren, K., Even tiny oil spills may break Arctic food chain, <http://sciencenordic.com/even-tiny-oil-spills-may-break-arctic-food-chain> (2014)</p> <p>* Nørregaard, R. D. et al. Evaluating pyrene toxicity on Arctic key copepod species <i>Calanus hyperboreus</i>. <i>Ecotoxicology</i> 23, 163-174, doi:10.1007/s10646-013-1160-z (2014).</p> <p>* Hjorth, M. & Nielsen, T. G. Oil exposure in a warmer Arctic: potential impacts on key zooplankton species. <i>Marine Biology</i> 158, 1339-1347, doi:10.1007/s00227-011-1653-3 (2011).</p>	<p>ettersom de arktiske hoppekrepsartene er blant de viktigste artene i overførselen av energi i form av fett fra alger og planteplankton til høyere nivåer i næringskjeden (Nørregaard <i>mfl.</i> 2014).</p>	
NOROG/ Industri Energi	4.1.5	<p>Det vises til følgende utsagn: Foreløpige modellstudier indikerer at sterke fiskebestander som skrei, vil kunne tåle store tap i en årsklasse, mens bestander som er svakere, mer lokale, eller som rekrutterer ujevnt mellom år, vil kunne påvirkes i større grad gjennom tap av en årsklasse som følge av oljeforurensning (Caroll <i>mfl.</i>, 2018). Det påpekes at referansen benyttes til å konkludere i forhold til andre bestander, som ikke</p>	<p>Faglig forum ser at slik referansen er brukt, så kan dette misforstås, selv om dette omtales i diskusjonen i artikkelen (s. 71) og utdypes i Polarfrontrapporten (Lien <i>mfl.</i> 2018). Teksten rettes derfor til: Foreløpige modellstudier indikerer at sterke fiskebestander som skrei, vil kunne tåle store tap i en årsklasse (Caroll <i>mfl.</i>, 2018), mens bestander som er svakere,</p>	<p>https://tema.miljodirektoratet.no/Documents/Havforum/Kommentarer%20til%20rapport%20-%20SVO%202019%20norog.pdf</p>

	har vært en del av studiet og at siste del enten bør tas ut eller rettes opp med riktig referanse.	mer lokale, eller som rekrutterer ujevnt mellom år, vil kunne påvirkes i større grad gjennom tap av en årsklasse som følge av oljeforurensning (Lien <i>mfl.</i> , 2018).	https://tema.miljodirektoratet.no/Documents/Havforum/Innspill%20forvaltningsplanen%20SVO_industri%20og%20energi.pdf
4.1.6	Peker bl.a. på betydningen av å skille mellom områder hvor is forekommer ofte og områder hvor is i praksis aldri forekommer, noe som best gjøres gjennom en SVO dynamisk iskantsone som er støttet opp av et rammeverk for regulering av operasjonell virksomhet slik at sårbare ressurser er ivaretatt til enhver tid.	Valg av tiltak knyttet til SVOer er meldingsarbeid. Medfører ikke behov for endring i rapporten.	
4.1.6	Peker på betydningen av tilstedeværelsen av iskantsonens økosystem og at iskantsonen ikke er sårbart når dette økosystemet ikke er tilstede, noe som bør reflekteres i SVO områdets utbredelse.	SVO-rapporten viser at på grunn av koblingen mellom is og havbunn vil bunnsamfunn i områder hvor det kan forekomme havis i løpet av året ha verdi også når isen ikke er tilstede. Hvordan dette skal tas hensyn til i SVO Iskantsonen er meldingsarbeid. Medfører ikke behov for endring i rapporten.	
4.1.6	Peker på at det er problematisk å forstå at et område hvor iskantsonen kan være tilstede hvert 10-20 år skal være like sårbart som områder hvor dette skjer årlig og anbefaler derfor subsidiært en videreføring av 30 prosent isfrekvens.	SVO-rapporten peker på at det per i dag ikke er kunnskapsgrunnlag til å kvantifisere sårbarhet i iskantsonen. SVO-rapporten sier derfor heller ikke at iskantsonen er like sårbar uansett isfrekvens. Det er m.a.o. ikke tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å angi grader av sårbarhet i vest-øst eller nord-sør retning. Pågående forskningsprosjekter innenfor industrien og forskningsprogrammer som «Arven etter Nansen» vil imidlertid kunne	

			<p>bidra til økt forståelse av sårbarhet i iskantsonen.</p> <p>Om 30 prosent isfrekvens blir valgt videreført er meldingsarbeid.</p> <p>Medfører ikke behov for endring i rapporten.</p>	
4.2.10	<p>Det vises til påstanden om at tobis anses som sårbar for akutt oljeforurensning både på havbunnen og i vannsøylen. Høringsuttalelsen påpeker at det er vanskelig å se på hvilket grunnlag hypotesen om at olje skal sedimentere i et område som er preget av erosjon skal foregå.</p>	<p>SVO-rapporten utdyper ikke dette, men det vises til Risikorapporten. Der står følgende: Havforskningsinstituttet vurderer at tobisegg og -larver er sårbare for eksponering av olje i vannsøylen i likhet med tidlige livsstadier av andre fiskearter. Tobis legger egg på havbunnen og er avhengig av riktig bunnssubstrat (sandbunn), derfor blir gyteområdene konsentrert rundt små områder med optimale bunnforhold. Tobis er derfor sårbar både for utslipp som gir olje i vannsøylen og for sedimentering av olje på havbunnen. Tobis er spesielt sårbar for akutt forurensning i perioden fra eggene legges i desember-januar og gjennom perioden med klekking og med larver i vannmassene til ut juni hvor yngelen bunnsår seg.</p> <p>Med mindre høringen på Risikorapporten skulle tilsi noe annet forblir denne korte teksten i SVO-rapporten uendret.</p>		
Kandidat-områder	<p>Påpeker at en i gjennomgangen og vurderingen av kandidatområder, og videre vurdering av eksisterende SVOer, i størst mulig grad bør beskrive variasjon i sårbarhet gjennom året, og er</p>	<p>Faglig forum skal ikke foreslå tiltak. Eventuelle tidsrom for tiltak i form av operasjonelle begrensinger er meldingsarbeid.</p>		

		spesifikk på sårbarhet i forhold til ulike typer påvirkning. Dette bør igjen reflekteres i operasjonelle begrensninger, slik at en unngår begrensninger i perioder hvor de sårbare ressursene ikke er tilstede.	Faglig forum tar innspillet om sårbarhet med seg i sitt videre arbeid med SVOene. Medfører ikke behov for endring i rapporten.
	Likebehandling av næringer	Peker på at det er behov for å se nærmere på likebehandling av næringer i forhold til operasjonelle begrensninger knyttet til SVO-områder	Faglig forum skal ikke foreslå tiltak. Dette er meldingsarbeid. Medfører ikke behov for endring i rapporten.
	Referanser	Påpeker at det kunne vært tydeligere henvisninger til underlagsmateriale/datamateriale på enkelte steder i rapporten.	Faglig form tar dette med seg i sitt videre arbeid, men det er vanskelig å rette i SVO-rapporten på nåværende stadium, særlig da det ikke vises til hvor dette hadde vært ønskelig. Medfører ikke behov for endring i rapporten.
		Påpeker at det er utfordrende for klassifisering av et område som særlig verdifullt og sårbart at rapporter ikke er publisert i fagfelleverderte tidsskrift. Også problematisk at ikke alle rapportene det refereres til har vært publisert.	Det er ikke uvanlig med rapporter som grunnlag for forvaltning. Gjelder innenfor alle sektorer. Imidlertid like viktig i disse rapportene som i fagfelleverderte tidsskrift, at metodebruk fremkommer tydelig og at resultatene er etterprøvbare. Faglig forum vil imidlertid i sitt fremtidige arbeid bestrebe at rapporter som det refereres til er offentlig tilgjengelig når rapporter fra Faglig forum foreligger. Medfører ikke behov for endring i rapporten.
	EBSA-kriterier	Påpeker at dersom SVOene skal vurderes i henhold til EBSA-kriteriene i stedet for de opprinnelige	SVO-rapporten viser at EBSA-kriteriene ikke skiller seg mye fra dagens kriterier

		kriteriene, så bør i tilfelle en slik endring vurderes opp mot formålet med forvaltningsplanene og mot eventuelle fremtidige konsekvenser for aktivitetsregulering innenfor disse områdene.	for SVOene. Det er mer snakk om hvordan de settes i system. Livshistorisk viktige områder, produksjon og biologisk mangfold er eksempler på viktige kriterier både innenfor EBSA og dagens SVOer. Faglig forum vil imidlertid ta med innspillet inn i sitt videre arbeid med SVOene. Medfører ikke behov for endring i rapporten.	
Norges Fiskarlag	Høringsfrist	Påpeker at tidsløpet for høring fører til at det ikke er tilstrekkelig mulighet til å medvirke på en reell måte, noe som kan få store konsekvenser for at det er viktige interesser man ikke får belyst i prosessen, og at arbeidet med planene – og tilliten til prosessen med planene svekkes.	Faglig forum beklager at mange rapporter har blitt publisert samtidig og da med samme høringsfrist. Dette er første gang alle havområdene har blitt behandlet samtidig og dette har gjort arbeidet ekstra krevende. Målsettingen er at det vil bli større forutsigbarhet i Faglig forums videre arbeid. Det vil fortsatt være mulig å komme med innspill i forb. med høringskonferansen 28. mai. Faglig forum er også åpen for innspill utenom formelle høringsrunder eller innspillsmøter, men dette vil ikke føre til endringer av tekst i rapportene som nå har vært på høring.	https://tema.miljodirektoratet.no/Document/s/Havforum/Innspill%20fra%20Norges%20Fiskarlag%20til%20rapportene%20om%20S%203%20og%20s%20a5rbare%20omr%20a5der%20og%20Vurdering%20av%20m%20a5loppn%20a5else%20for%20Norske%20havomr%20a5der_2019.pdf
	Generelt SVO	Ingen kommentarer på faktafeil eller mangler, men er opptatt av at forvaltningsmålene som settes for SVOene og havområdene generelt er egnet til å fremme fiskeriinteresser. Det betyr at i områder hvor det har vært drevet fiske i årtier, er det viktig at man tar hensyn til denne virksomheten når målene for området settes.	Faglig forum har så langt ikke hatt ansvar for formulering av mål, hverken for SVOer eller havområdene for øvrig. Faglig forum skal heller ikke foreslå tiltak i form av fiskerireguleringer osv. Medfører ikke behov for endring i rapporten.	

		De er også opptatt av at miljømålene i planen for SVOene ikke stenger for fremtidig utvikling av nye fiskeplasser hvor det tidligere ikke har vært fisket.		
--	--	--	--	--